

Szivar és cigaretta helyett képeslap és okmánybélyeg

Pesti trafik a háboru ötödik évében

(A Déli Hírlap tudósítójától) A trafik. Valamikor tényleg nyugdíjas özvegyek, szerény asszonyok és hopponmaradt lányok minden vágva és reménysege volt. A trafik a gondtalan életet, a biztos, de szerény megélhetést jelentette és a trafik-engedély éppoly ernyedetlen és fáradhatatlan kijárással járgva volt, akárcsak a vicinális. A trafiknak ezenfelül megvolt a maga külön romantikája, verseket énekeltek róla a kabarékban, sőt darabot is írtak a szerelmes kis trafikoslányról.

Mondani sem kell, hogy a trafikot is kikezdte a háboru. A trafikos ma már csak mellékesen trafikos, inkább papírkereskedő, bélyeg- és újságárus. Egyszer egy héten árul csak trafikot a trafikos, akkor is egy félórát, azután egész héten nem tesz egyebet, csak ül az üres pultja mögött és a betévedő idegeneknek ridegen ennyit mond:

Kérem, elfogyott!

Bizony elfogyott. Nincs szivar, se cigaretta, se dohány, és gyufa sincs. Ezzel szemben nagy a választék képeslapokban és mindenféle képes és képtelen újságokban. A képeslapok sem olyanok már, mint régen. A tájképektől elszoktak az emberek, nem kíváncsiak a tájakra, — bizonyára tulontul sok tájakat láttak némelyek az utolsó négy esztendőben. Ezzel szemben szép női fejek, egyszerű allegóriák, szentimentális jelenetek jöttek divatba. Hölgy az erkélyen a távolba tekint, mintha várna valakit. Ennek a címe: *Sóhaj! Lány ül a füben, ez is vár valakit, egy jegyene tövében. „Dostavinecko, Stelldichein. Un rendez-vous és Wocekivanu“* felírást visel az anziksz, hogy mindenki megértse, mit jelent. „Übermut“ mondja egy másik kártya, amelyen fehér fátulba öltözött hölgy heverész egy kereveten, fátulát pedig angyalok ráncigálják. A hölgy nagyon szomorú és valóban nehéz megállapítani, hol van itt az Übermut? Most egy „Esti hangulat“ kerül a kezünkbe, esti pirban xöröslők a tó partja, ahol egy kis fiú térdepel és imádkozik. Bizonyára arra kéri a jó istent, hogy legyen már vége a háborúnak, mert nagyon rosszul megy a trafik. „Nach dem Maskenball, Po plesu, Alarcosbál után, Po balu és Après le bal masque“ című lapon két csipkébe burkolt asszony legyezi magát.

Ilyenekkel van teli a trafik, nagyon

csinos kártyák vannak közöttük, de hiába, a világos Trabucco, a férfias Britanica, a karesu Tisza-szivar, a kellemes Memphis és a sudár Dames mintha mégis szebb lett volna.

Öreg asszony ül a trafikban, nagyon sovány. Mikor belépünk és illedelmesen köszönünk, megszokásból röviden csak ennyit mond: *Már elfogyott.*

Csak nehezen értettük meg vele, hogy nem akarunk vásárolni, csak kérdezősködni a trafikról. Erre nagyot sóhajtott és elmondta, hogy valamikor, nagyon-nagyon régen, már nem is emlékszik mikor volt, hetenként háromszor kapott dohányárut, annyit, amennyit akart. Most már rayoniroz-lák a szegény öregasszony trafikját és az 1913. évi forgalma arányában hetenként csak 700 korona árut kap a trafik. Elmondja, hogy ebből a hétszáz koronából tíz százalék, vagyis hetven korona lenne az ő haszna, ha nem kellene még ebből is hét korona trafikadót és azonkívül jövedelmi adót fizetni. Kérdeztük, hogy miből áll a hétszáz korona értékű dohányáru, mire elmondja, hogy 250 pakli dohányt, 4—500 szivari és 2500—3000 cigarettát kap mindössze, ami egy óra alatt teljesen elfogy. A dohánynyal kapcsolatban mindjárt a gyufáról kezd beszélni és — mintha ez segíthetne rajta — elpanaszolja, hogy egy évvel ezelőtt még annyi gyufát kapott, amennyit akart, most a központ négyhetenként tíz-tizenkét csomagot utalványoz mindössze.

— Hát a bélyeg mennyit jövedelmez? — kérdeztük. — Elsírta, hogy ha egy hét alatt el is ad száz korona értékű bélyegét, abból a haszna mindössze egy korona.

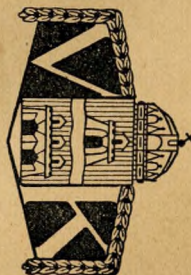
— Tessék ebből megélni — mondja sóhajva, — mire azt kérdeztük, hogy hát tulajdonképpen miből is él? Az öreg asszony erre pontosan elsorolta, hogy mennyit bért fizet az üzlethelyiségeiért, mennyit a lakásáért, mibe kerül a reggeli, ebéd és vacsora, de arra, hogy mindezt miből fedezi, nem tudott válaszolni, csak annyit mondott, hogy a képeslapokból, ceruzákból, papírokból még jut valamicske jövedelem.

— Bizony, annakidején boldog voltam, mikor megkaptam a trafikengedélyt. Ki hitte volna, hogy minden így lesz? . . .

Bizony, ki hitte volna . . .

Barabás Loránd

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Budapestre vonatkozó újságcikkek				Osztályozás	
Szerző: <i>Barabás</i>				Tárgy: <i>389. 165</i>	
Cím: <i>Szivar és cigaretta helyett képeslap és okmánybélyeg</i>				Hely: <i>1918.</i>	
Forrás: <i>Déli Hírlap</i>	<i>37.</i> (Hely)	<i>18. IX. 8.</i> (Idő)	(Köt. v. füz.)	(Old.)	Személy

Székesfővárosi házinymoda 1918